

POSTANOWIENIE

18 czerwca 2024 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Ewa Stefańska

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym 18 czerwca 2024 r. w Warszawie
zażalenia Z. K.

na postanowienie Sądu Okręgowego Warszawa - Praga w Warszawie
z 20 czerwca 2023 r., IV WSC 3/23,
w sprawie z powództwa G. D. i B. K.
przeciwko Z. K.
o zachowek,

oddala zażalenie.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z 20 czerwca 2023 r. Sąd Okręgowy Warszawa-Praga w Warszawie odrzucił skargę kasacyjną Z.K. od wyroku tego Sądu z 14 października 2022 r. w sprawie z powództwa G. S. i B. K. przeciwko Z. K. o zachowek.

Sąd Okręgowy wskazał, że zgodnie art. 398² § 1 k.p.c. skarga kasacyjna jest niedopuszczalna w sprawach o prawa majątkowe, w których wartość przedmiotu zaskarżenia jest niższa niż pięćdziesiąt tysięcy złotych. Skarżąca określiła wartość przedmiotu zaskarżenia w odniesieniu do każdego z powodów na kwotę 25 105,23 zł, wobec czego skargę kasacyjną należało uznać za niedopuszczalną.

Pozwana Z. K. wniosła zażalenie, w którym zaskarżyła postanowienie Sądu Okręgowego w całości i domagała się jego uchylenia. Zarzuciła naruszenie art. 19 § 1 w zw. z art. 398² § 1 k.p.c. poprzez błędną ocenę wartości przedmiotu zaskarżenia.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Dopuszczalność skargi kasacyjnej od wydanego przez sąd drugiej instancji prawomocnego wyroku lub postanowienia w przedmiocie odrzucenia pozwu albo umorzenia postępowania kończących postępowanie w sprawie o prawa majątkowe, uzależniona została od wartości przedmiotu zaskarżenia, określonej w art. 398² k.p.c. W odniesieniu do wymienionych rodzajów orzeczeń wydanych w sprawach cywilnych wartość ta oznaczona została na kwotę co najmniej 50 000 zł. W razie podmiotowej kumulacji po stronie powodowej lub pozwanej wartość praw lub zobowiązań dotyczących każdego podmiotu podlega zliczeniu jedynie w przypadku łączącego ich współuczestnictwa materialnego, istnienia pomiędzy nimi więzi o charakterze materialnoprawnym. Nie dochodzi do tego w wypadku współuczestnictwa formalnego, które w istocie stanowi połączenie w jednej sprawie samodzielnych roszczeń lub zobowiązań każdego podmiotu. Zgodnie z art. 72 § 1 pkt 2 k.p.c. do współuczestnictwa formalnego dochodzi, gdy w charakterze powodów lub pozwanych występuje kilka osób, a przedmiot sporu stanowią roszczenia lub zobowiązania jednego rodzaju, oparte na jednakowej podstawie faktycznej i prawnej, jeżeli ponadto właściwość sądu jest uzasadniona dla każdego z roszczeń lub ze zobowiązań z osobna, jak też dla wszystkich wspólnie.

Współuczestnictwo osób dochodzących roszczeń o zachówek jest współuczestnictwem formalnym, nie zachodzi pomiędzy nimi więź o charakterze materialnoprawnym, łączy je natomiast jednorodność samodzielnych roszczeń oraz jednakowa podstawa faktyczna i prawna (zob. postanowienia SN z: 18 stycznia 2012 r., II CZ 143/11 i 23 maja 2012 r., II CSK 705/11).

Zakres zaskarżenia objęty skargą kasacyjną pozwanej dotyczy zasądzenia na rzecz powódek wskazanych kwot, które zostały przez nią zliczone, podczas gdy świadczenie przyznane każdej z powódek jest niższe od 50 000 zł. Błędnie zatem pozwana określiła wartość przedmiotu zaskarżenia, którą jest wartość każdego

ze świadczeń zasądzonych prawomocnie w odniesieniu do każdej z powódek. Prowadzi to do wniosku, że Sąd Okręgowy prawidłowo odrzucił skargę kasacyjną pozwanej jako niedopuszczalną.

Z przytoczonych względów orzeczono, jak wyżej.

[SOP]

[ał]